

Europska
komisija

Kratki vodič kroz mjere EU-a **za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (SOO)**

*Strukovno
obrazovanje i
osposobljavanje*

Ni Europska komisija ni osobe koje djeluju u njezino ime ne odgovaraju za uporabu podataka iz ove publikacije.

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2018.

© Europska unija, 2018.

Ponovna je uporaba dopuštena uz uvjet navođenja izvora.

Politiku ponovne uporabe dokumenata Europske komisije uređuje Odluka 2011/833/EU od 12. prosinca 2011. (SL L 330, 14.12.2011., str. 39.).

Za svaku uporabu ili reprodukciju fotografija ili druge građe koja nije zaštićena autorskim pravom EU-a dopuštenje treba zatražiti izravno od vlasnika prava.

Sve slike podliježu autorskim pravima Shutterstocka osim ako je drugačije navedeno.

PDF	ISBN 978-92-79-81375-7	doi:10.2767/743425	KE-04-18-279-HR-N
PRINT	ISBN 978-92-79-81403-7	doi:10.2767/234546	KE-04-18-279-HR-C

Kratki vodič kroz mjere EU-a
**za strukovno
obrazovanje i
osposobljavanje (S00)**

EU i SOO

Europska komisija surađuje s nacionalnim vladama, poslodavcima, sindikatima i zemljama izvan EU-a u svrhu:

- poboljšanja kvalitete SOO-a,
- poboljšanja poučavanja i osposobljavanja,
- poboljšanja relevantnosti tečajeva za tržište rada.

Ta je uloga sadržana u Deklaraciji iz Kopenhagena iz 2002. kada su države članice EU-a dogovorile zajedničke prioritete i strategije za promicanje sustava za priznavanje vještina i kvalifikacija u cijeloj Europi.

U ispunjavanju svojih obveza Komisija ulaže napore za stvaranje mogućnosti kako bi svi građani mogli steći nove vještine, bez obzira je li riječ o srednjoj školi, fakultetu, sveučilištu ili centru za osposobljavanje; kao dio naukovanja i učenja kroz rad ili kroz neformalno ili informalno učenje na radnom mjestu ili izvan njega. To podrazumijeva razvijanje i jačanje „načina učenja” koji vode prema SOO-u. Neki oblici učenja predstavljeni su na sljedećoj stranici.

© Europska komisija

“U trenutku kada 40 % europskih poslodavaca ne može naći ljude s pravim vještinama da popune prazna radna mjesta, vještine stečene u strukovnom obrazovanju postale su jedan od najboljih načina za usmjeravanje karijere. SOO bi trebao postati prvi izbor mladih ljudi i omogućiti odraslima da se trajno usavršavaju i prekvalificiraju u skladu s potrebama tržišta rada.”

Marianne Thyssen

Europska povjerenica za zapošljavanje, socijalna pitanja, vještine i mobilnost radne snage

Pojašnjenje oblika učenja kroz SOO

Početni SOO

Uobičajeno se provodi u srednjoj školi, prije početka profesionalnog života

Trajni SOO

SOO nakon završetka početnog obrazovanja i osposobljavanja ili nakon zapošljavanja

Naukovanja

Formalne sheme SOO-a koje kombiniraju institucionalno učenje i osposobljavanje sa znatnom zastupljenošću učenja na radnom mjestu u tvrtki, koje dovode do nacionalno priznate kvalifikacije, na temelju sporazuma između naučnika i poslodavca (kao i s ustanovom za SOO), a kod kojih se naučnike plaća ili drukčije kompenzira

Neformalno i informalno strukovno učenje

Ovaj oblik učenja obuhvaća cijeli niz neformalnog i informalnog učenja, općenitog i strukovnog

Prioriteti EU-a za SOO do 2020.

U Zaključcima iz Rige (lipanj 2015.) EU, zemlje kandidatkinje za pristupanje EU-u, zemlje EGP-a, socijalni partneri EU-a, Komisija i europski pružatelji strukovnog obrazovanja i osposobljavanja postigli su dogovor o paketu očekivanih rezultata za razdoblje 2015. – 2020:

- Promicanje **učenja kroz rad** u svim oblicima, uz posebnu pozornost usmjerenu na naukovanje, uz sudjelovanje socijalnih partnera, poduzeća, komora i pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te uz poticanje inovacija i poduzetništva.
- Daljnji razvoj **mehanizama osiguranja kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju** u skladu s preporukom Europskog referentnog okvira za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET) te, u okviru sustava za osiguranje kvalitete, uspostava kontinuiranih sustava informiranja i povratnih informacija u sustavu za početno strukovno obrazovanje i osposobljavanje te sustavu za trajno strukovno obrazovanje i osposobljavanje na temelju ishoda učenja.
- Poboljšanje **pristupa strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i kvalifikacijama za sve** s pomoću fleksibilnijih i međusobno povezanih sustava, a posebno pružanjem učinkovitih i integriranih usluga savjetovanja i omogućivanjem vrednovanja neformalnog i informalnog učenja.
- Daljnje **jačanje ključnih kompetencija** u nastavnim programima za strukovno obrazovanje i osposobljavanje te pružanje učinkovitijih prilika za stjecanje ili razvoj tih vještina u okviru početnog i trajnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.
- Uvođenje sustavnih pristupa i prilika za **početno i trajno stručno usavršavanje učitelja, pružatelja osposobljavanja i mentora u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, kako u školskom tako i u radnom okruženju.**

Novi program vještina za Europu

Novi program vještina za Europu (2016.) predstavlja deset ključnih mjera u tri prioritarna područja.

1. Poboljšanje kvalitete i relevantnosti vještina diljem Europe:

- oblici usavršavanja,
- okvir ključnih kompetencija,
- SOO kao prvi izbor,
- koalicija za digitalne vještine i radna mjesta.

2. Povećanje vidljivosti i usporedivosti vještina i kvalifikacija:

- revizija Europskog kvalifikacijskog okvira,
- Alat EU-a za profiliranje vještina državljana trećih zemalja.

3. Poboljšanje analize potreba za vještinama i informacija radi boljeg izbora zanimanja:

- revizija Europassa,
- analiza odljeva mozgova,
- Plan za sektorsku suradnju u području vještina,
- inicijativa u području praćenja osoba sa završenim visokim obrazovanjem.

Današnji izazovi u pogledu vještina i rješenja challenges and solutions

Neusklađenost vještina

40 %

europskih poslodavaca ne može naći ljude s pravim vještinama da popune prazna radna mjesta

Europski visokokvalificirani radnici temelj su našeg socijalnog modela i gospodarskog rasta. Da bi zadržali i poboljšali europsku bazu vještina, kreatori politika i poslodavci neprekidno ulažu napore kako bi se uklonili nedostaci i neusklađenost vještina do kojih dolazi kada previše (ili premalo) ljudi ima potrebne vještine za neko radno mjesto. Glavno rješenje EU-a je internetska platforma **Panorama vještina** koja pretvara podatke u koristan, točan i pravovremen informativni alat koji pomaže kreatorima politika da donesu informirane odluke o vještinama. Komisija je 2016. također pokrenula **Plan za sektorsku suradnju u području vještina** koji dionicima iz industrije osigurava smjernice utemeljene na dokazima koje su im potrebne za popunjavanje nedostataka vještina.

Osnovne vještine

25 %

europskog odraslog stanovništva ima poteškoća s čitanjem i pisanjem te nedovoljno razvijene matematičke i digitalne vještine

Ljudima su matematičke vještine, pismenost i digitalne vještine potrebne kako bi pronašli, zadržali ili pronašli bolje poslove i ispunili svoju ulogu u društvu. Europsko vijeće je 2016. usvojilo Inicijativu Oblici usavršavanja kako bi se građanima koji imaju poteškoća s osnovnim vještinama pružila mogućnost da usavrše i vrednuju te vještine. Države članice provest će **Oblike usavršavanja** uključujući ocjenjivanje vještina, usmjereno osposobljavanje i priznavanje vještina kroz lokalne usluge informiranja, usmjeravanja i potpore.

Naukovanje i učenje kroz rad

860 000

Dionici Europskog saveza za naukovanje nude pripravništvo od utemeljenja saveza 2013.

Naukovanje i učenje kroz rad pokretači su stvaranja radnih mjesta i rasta, ali premalo ljudi koristi se tim mogućnostima. Upravo iz tog razloga **Europski savez za naukovanje** ima za cilj potaknuti opskrbu, kvalitetu i bolju sliku naukovanja te mogućnosti mobilnosti za naučnike. Komisija također promiče privlačnost naukovanja i učenja kroz rad kroz komunikacijske kampanje, uključujući **Europski tjedan vještina stečenih u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju**. Uz to, Komisija uvodi nove načine za usavršavanje u inozemstvu kroz dugoročnu priliku za mobilnost **Erasmus Pro** (dio programa Erasmus+). I konačno, kroz **Jamstvo za mlade** države članice ulažu trud da povećaju broj ponuda za naukovanje.

Vještine specifične za određena radna mjesta

46 %

poduzeća navodi da su vještine stečene u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju najvažnije za budući razvoj

Poduzećima su potrebne razne vještine kako bi osigurala neprekidno poslovanje i rast. Tri vještine koje poduzeća navode kao najvažnije za njihov budući poslovni razvoj su vještine stečene u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (tehničke, praktične i vještine specifične za određena radna mjesta), vještine postupanja s kupcima i vještine povezane s timskim radom.

SOO je pametan izbor za građane

Polaznici koji su završili strukovne programe pronalaze posao brže nego njihovi vršnjaci sa općim obrazovanjem (srednjoškolskim i višim). Stoga ako i vi, kao i mnogi drugi, smatrate da je strukovno obrazovanje i osposobljavanje manje vrijedno u odnosu na druge oblike učenja, vrijeme je da razmislite ponovno.

Što time dobivaju polaznici?

Stjecanje strukovne kvalifikacije jedan je od najboljih načina da ubrzate svoju karijeru. Ne samo da većina polaznika koji su završili strukovne programe pronalazi posao neposredno nakon završetka školovanja, već njihovo obrazovanje ima znatan pozitivan učinak na njihovu zaradu. Uz to, neumoljiva brzina inovacija znači da je usavršavanje vještina tijekom života sve važnije jer se neka zanimanja automatiziraju, a druga se mijenjaju s novim tehnologijama.

Zašto je sada pravi trenutak za usavršavanje?

Oni koji iskoriste prednost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja bit će u mogućnosti poboljšati svoje zadovoljstvo karijerom i biti korak ispred konkurencije kada nastupe tehnološke promjene. Također će im se otvoriti pristup sve većem broju novih i uzbudljivih mogućnosti u karijeri za visokokvalificirane radnike.

Što čini EU za poticanje SOO-a i cjeloživotnog učenja?

Programi i inicijative EU-a pružili su potporu stotinama i tisućama građana Europe u pristupanju visokokvalitetnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, od programa usavršavanja Erasmus+, kroz projekte Europskog socijalnog fonda do naukovanja u okviru Jamstva za mlade.

60 %

polaznika koji su završili strukovne programe pronalaze prvi dugoročni posao u roku od jednog mjeseca od završetka obrazovanja (broj se povećava na 80 % nakon šest mjeseci)

85 %

studenata na strukovnom usavršavanju ili osposobljavanju zadovoljno je vještinama koje su stekli

Očekuje se da će se broj radnih mjesta koja će se otvoriti za visokokvalificirane osobe povećati do

+21 %

u razdoblju 2015. – 2025., a za niskokvalificirane radnike bit će 17 % manje mogućnosti

Više od

120 000

strukovnih polaznika i naučnika i oko 20 000 zaposlenika imaju koristi od europskih prilika za mobilnost svake godine

Europski socijalni fond ulaže

6.7 milijardi eura

u SOO i 7,2 milijarde eura u cjeloživotno učenje (2014. – 2020.)

Jedan od ključnih prioriteta Europske komisije za razdoblje 2015. – 2020. jest promicanje i razvoj SOO-a u Europi. Ova brošura daje opći pregled trenutne situacije u području SOO-a te kako EU radi na njegovu jačanju. U njoj se ističe važnost SOO-a, prednosti za pojedince i poslovanje te postignuća dosadašnjih programa i inicijativa EU-a u tom sektoru.

Možete preuzeti naše publikacije ili se besplatno pretplatiti na stranici <http://ec.europa.eu/social/publications>

Ako želite primati redovite obavijesti o Glavnoj upravi za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključenost, prijavite se za besplatni e-bilten Socijalna Europa na <http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>

www.facebook.com/socialeurope

https://twitter.com/EU_Social

#EUVocationalSkills

#DiscoverYourTalent

